ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผักตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมของ เกษตรกรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายศราวุธ เหล่าอนุสรณ์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร.สมพร ชุนห์ลือชานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผักตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อการปฏิบัติ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการผลิตผักตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง หนองหอย ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 130 ครอบครัวโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการรับรอง GAP ของกรมวิชาการเกษตร จำนวน 86 ครอบครัว กลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรที่ยังไม่ผ่านการรับรอง GAP ของกรมวิชาการเกษตร จำนวน 44 ครอบครัว ทำการศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้ นำมาวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการ เกษตรดีที่เหมาะสม แต่เกษตรกรที่ไม่ผ่านระบบเกษตรดีที่เหมาะสมไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตให้ มูลนิธิโครงการหลวงได้ เกษตรกรที่ผ่านการรับรอง GAP ไม่มีความมั่นใจว่าระบบการเกษตรดีที่ เหมาะสมจะทำให้มีรายได้มากขึ้น มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตดีขึ้นกว่าเกษตรกรที่ปลูกพืชผักที่ใช้วิธี การอื่นๆ และการลดปริมาณการใช้สารเคมีเพื่อกำจัดศัตรูพืช แต่ในทางปฏิบัติได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนของระบบการเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรดีที่เหมาะสม ระหว่างกลุ่มที่ผ่านการรับรอง GAP และกลุ่มที่ไม่ผ่านการรับรอง GAP พบว่า ไม่มีความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า แหล่งรับซื้อผลผลิต และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่มี ความสัมพันธ์กับวิธีการปฏิบัติการเกษตรดีที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตที่ระดับ 0.05

ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ การที่เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตการเกษตรได้ราคาต่ำกว่า ที่คาคไว้ และมีความต้องการให้ราคาของวัสคุที่ใช้ในการผลิตทางการเกษตรมีราคาต่ำลงกว่าราคา ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการผลิตผักตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม จะต้องอาศัยระยะ เวลาในการจูงใจให้เกษตรกรผู้ปลูกมีความมั่นใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการปลูกพืชผัก ปลอดสารพิษ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม โดยใช้มาตรการต่างๆทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยระยะสั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างความรู้ความเข้าใจและเน้นย้ำขั้นตอนในการปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง ส่วนระยะยาวการสนับสนุนเกษตรกรในรูปแบบต่างๆ เช่น การให้กรรมสิทธิ์ใน ที่ดิน เพื่อสร้างความมั่นใจต่อเกษตรกรในการผลิตผักตามระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title

Factors Affecting Farmers' Good Agricultural Practice on Vegetable Production, Nong Hoi Royal Development Center, Chiang Mai Province

Author

Mr. Sarawut Laoanusorn

Degree

Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai

Chairperson

Assoc. Prof. Katin Srimongkol

Member

Assoc. Prof. Dr. Somporn Choonluchanon

Member

Abstract

The independent study in factors affecting of farmers' good agricultural practice on vegetable production, Nong Hoi Royal Development Center, Chiang Mai province had the objectives in studying the factors, problems and obstacles that affecting of farmers' good agricultural practice on vegetable production, Nong Hoi Royal Development Center, Chiang Mai province.

The samples used in this study were 130 farmers which devided into 2 groups. Group 1 was 86 farmers that got the GAP approved by the Department of Agriculture, the other one was 44 farmers that did not get the GAP. Data collection was conducted by using the questionaires with the quantitative statistical technique analysis.

Results of the study found that both groups of the farmers had a knowledge and understand about the GAP. The farmers who did not pass GAP could not sale their products to Royal Development Foundation. Farmers who passed GAP were not certain on GAP which led to high income had good health and quality of life compared to other agricultural practice systems. However, the farmers who got GAP always follow GAP process and decrease in using chemical.

From t-test analysis, there was no significant different between 2 groups on knowledge and understanding of GAP at the level of 0.05.

From hypothesis testing it was found that purchasing source of production and contact of officers related to practise of GAP at 0.05 level of significance.

Problems and obstacles from this study were that the famers sold their products lower in price than they expected. They needed to buy inputs at cheaper price.

Some suggestions were that it will take a period of time in convincing the farmers to assure and realize the advantages of farming through GAP both in short and long term. In short term, the knowledge and understanding of GAP processing should be continuously conducted. In long term, supporting the farmers in various ways, such as, land rights which will make confidence of vegetable production through GAP.

